

BIRGIT NILSSON

davor schopf

Birgit Märta Nilsson rođena je u malom mjestu Västra Karupa, 17. svibnja 1918. godine - na isti dan kao i Zinka Kunc Milanov. Na nagovor prijatelja i uz majčinu pomoć uspjela je privoljeti oca da je pošalje na školovanje u Stockholm. Audiciju za Kraljevsku glazbenu akademiju uspješno je položila, a opsežan program savladala je s odličnim uspjehom. Njezin se debi 1946. godine u ulozi Lady Macbeth u Verdijevu „Macbethu“ očekivao s velikim zanimanjem. Ali, najprije je nepredviđeno uskočila i otpjevala Agatu u Weberovu „Strijelcu vilenjaku“. Za Lady Macbeth pomno se pripremala, premda su se mnogi čudili odabiru te uloge i govorili kako je to početak s pogrešnog kraja. No, ona je znala u što se upušta i odlučila je opravdati povjerenje direkcije Kraljevske opere i dirigenta Fritza Buscha.

Početakom 1950-ih godina, počeo njezin međunarodni proboj. Na Festivalu u Glyndebourneu pjevala je Elektru u Mozartovu „Idomeneu“, a na festivalu Maggio Musicale Fiorentino Donnu Annu u „Don Giovanniju“. Tri godine kasnije ispunila joj se želja da nastupi u Bayreuthu. Birgit Nilsson ubrzo se uvrstila u najuži krug vrhunskih wagnerijanaca i postala „Brünhilda za sva vremena“. Njezino razmišljanje o razlici između Elizabete i Venere ukazuje kako je složene Wagnerove likove doživljavala i tumačila na suvremen način, s točnom mjerom snage i finese. Njezina je intonacija uvijek bila savršeno čista, a ton blistave ljepote.

Pjevala je skoro punih četrdeset godina. Tridesetu godišnjicu umjetničkog rada proslavila je u Kraljevskoj operi u Stockholmu, s ulogom Izolde pod ravnanjem Berislava Klobučara. Izolda je uloga s kojom se Birgit Nilsson poistovjećuje: „U Švedskoj sam imala prilike vidjeti nekoliko Izolda i činilo mi se kako su sve one suviše bučne, previše agresivne i bijesne.

Kada sam u Njemačkoj radila na toj ulozi s jednim redateljem, zapazila sam kako i on pretjeruje. Ja drugačije shvaćam Izoldine osjećaje. Želim da ljudi suosjećaju s njom i da shvate kroz kakve sve patnje prolazi ta jedna žena“, objasnila je Birgit Nilsson svoje viđenje toga lika, a za Brünhildu kaže: „U 'Walküri' Brünhilda je napola božica, napola žena s mnogo odvažnosti i duha. Ali, ona je božica sa srcem.“

Birgit Nilsson bila je skromna u privatnom životu, ali je u komunikaciji s partnerima i kolegama znala ustrajavati u provedbi svojih zamisli. Počela je „s krivoga kraja“, ali je dokazala da je znala svoj ispravni put. Osvojila je pjevačke vrhunce XX. stoljeća i ostavila ih da čekaju kada će se ponovo pojaviti takav glas iznimne dramske snage i prodornosti, poseban i neponovljiv.

Davor Schopf

DISKOGRAFIJA BIRGIT NILSSON:

G. PUCCINI: Turandot	
B. Nilsson, R. Scotto; Rome Opera, F. Molinari-Pradelli	EMI 69327
R. STRAUSS: Elektra	
B. Nilsson, R. Resnik; VPO, G. Solti	DECCA 17345
G. VERDI: Aida	
B. Nilsson, F. Corelli; Rome Opera Z. Mehta	EMI 763229 2
R. WAGNER: PRSTEN NIBELUNGA	
B. Nilsson, H. Hotter, VPO, G. Solti	DECCA 455555
R. WAGNER: PRSTEN NIBELUNGA	
B. Nilsson, J. King; Bayreuther Festspiele, K. Böhm	Philips 20325
R. WAGNER: TRISTAN I IZOLDA	
B. Nilsson, W. Windgassen, H. Hotter; Bayreuther Festspiele, K. Böhm	DG 449 772